

J. M. SVERDLOVILLE
OMISTETTU MUISTOPUHE
YLEISVENÄLAISEN TpKK:n
YLIMÄÄRÄISESSÄ ISTUNNOSSA
MAALISKUUN 18^pnä 1919

Toverit! Tänään, jolloin koko maailman työväki viettää Pariisiin Kommuunin sankarillisen nousun ja traagillisen kukistumisen muistopäivää, me joudumme saattamaan hautaan Jakov Mihailovitsh Sverdlovin. Tov. Sverdlov ilmensi vallankumouksemme kulussa ja sen voittojen yhteydessä proletaarisen vallankumouksen tärkeimpiä ja oleellisimpia piirteitä täydellisemmin ja eheämmin kuin kukaan muu, ja nimenomaan siinä näkyy vieläkin suuremmassa määrin kuin hänen rajattomassa uskollisuudessaan vallankumouksen asialle se osuus, joka hänellä on proletaarisen vallankumouksen johtajana.

Toverit! Asioita pintapuolisesti arvostelevien ihmisten kannalta katsoen, vallankumouksemme lukuisten vihollisten tai yhä vielä vallankumouksen ja sen vastustajien välillä horjuvien ihmisten kannalta katsoen pistää eniten silmään se vallankumouksen piirre, joka on ilmennyt päättäväisenä, säälimättömänä työkansan riistäjien ja vihollisten nujertamisena. On epäilemätöntä, että ilman tätä piirrettä — ilman vallankumouksellista väkivaltaa — proletariaatti ei olisi kyennyt voittamaan, mutta yhtä epäilemätöntä on myös se, että vallankumouksellista väkivaltaa voitiin pitää vallankumouksen välttämättömänä ja oikeana menettelytapana vain sen kehityksen tiettyinä ajankohtina, vain tiettyjen ja erikoisten olosuhteiden vallitessa, kun taas tämän vallankumouksen paljon syvällisempänä ja pysyvänä ominaisuutena ja sen voittojen edellytyksenä on ollut ja on proletaaristen joukkojen järjestäminen, työtätekevien järjestäminen. Juuri tässä miljoonien työtätekevien järjestäytymisessä ovat vallankumouksen parhaat edellytykset, siinä on sen voittojen

syvin lähde. Tämä proletaarisen vallankumouksen piirre juuri nostikin taistelun kulussa esiin sellaisia johtajia, jotka ovat eniten olennoineet tuota vallankumouksessa ennen näkemätöntä erikoisuutta — joukkojen järjestäytymistä. Tämä proletaarisen vallankumouksen piirre nosti esiin myös sellaisen miehen kuin J. M. Sverdlovin, joka oli ennen kaikkea ja ensi sijassa organisaattori.

Toverit! Me venäläiset jouduimme varsinkin vallankumousmiehille raskaina aikoina, vallankumouksen rasittavan, pitkällisen, joskus tuskallisen ja ylen kauan jatkuneen valmistelun aikoina kärsimään eniten siitä, etteivät teoria, periaatteet, ohjelma, käyneet yksiin tekojen kanssa, me jouduimme useimmiten kärsimään siitä, että olimme liiaksi syventyneet välittömästä toiminnasta irralliseen teoriaan.

Venäjän vallankumousliikkeellä on monien vuosikymmenien mittainen marttyrihistoria, se kertoo ihmisistä, jotka ovat olleet uskollisia vallankumouksen asialle, mutta joilla ei ole ollut mahdollisuutta toteuttaa käytännössä vallankumouksellisia ihanteitaan. Ja tässä mielessä proletaarinen vallankumous antoi ensi kerran vallankumoustaistelun ennen yksinäisille sankareille aidon maaperän, aidon perustan, aidot olosuhteet, aidon kuulijakunnan ja aidon proletaarisen armeijan, missä nuo johtajat voivat tuoda ilmi kykynsä. Tässä suhteessa erottuvat parhaiten juuri ne johtajat, jotka toimiessaan käytännössä organisaattoreina ovat pystyneet saavuttamaan sellaisen poikkeuksellisen merkittävän aseman, jollaisen J. M. Sverdlov oli saavuttanut ja joka hänellä oli täysin ansaitusti.

Silmäillessämme tämän proletaarisen vallankumouksen johtajan elämäntaivalta havaitsemme oitis, että hänen erinomaiset järjestäjänlahjansa olivat kypsyneet pitkällisen taistelun kulussa, että tämä proletaarisen vallankumouksen johtaja, joutuessaan elämään ja vallankumousmiehenä toimimaan mitä raskaimmissa olosuhteissa erilaisina kausina, oli itse kehittänyt jokaisen niistä suuren vallankumousmiehen merkittävistä ominaisuuksista, joita hänellä oli. Toimintansa alkuvaiheessa, tuskin ehdittyään omaksua poliittisen tietoisuuden, hän omistautui aivan nuorukaisuudessa heti ja kokonaan vallankumoukselle. Tuona kautena, aivan XX vuosisadan alussa meillä oli tov. Sverdlovissa parhaiten muotoutunut ammattivallankumousmiehen tyyppi, henkilö, joka oli luopunut täydellisesti perhe-elämästä ja

kaikista vanhan porvarillisen yhteiskunnan mukavuuksista ja tottumuksista, henkilö, joka oli omistautunut kokonaan ja jakamattomasti vallankumoukselle ja monien vuosien, jopa vuosikymmenien kuluessa, siirtyessään vankiloista karkotusalueille ja karkotusalueilta vankiloihin, kehittänyt itsessään niitä ominaisuuksia, jotka karaisivat vallankumousmiehiä moniksi pitkiksi vuosiksi.

Mutta tämä ammattivallankumousmies ei koskaan, ei hetkeksikään irtaantunut joukoista. Vaikka tsarismien olot pakottivat hänet kuten kaikki muutkin silloiset vallankumousmiehet toimimaan etupäässä maanalaisuudessa, illegaalisesti, niin tässä maanalaisessa ja illegaalisessa toiminnassaankin tov. Sverdlov kulki aina yhtä rintaa, käsi kädessä tietoisimpien työläisten kanssa, jotka XX vuosisadan alussa alkoivat juuri astua entisen, sivistyneistöstä peräisin olleen vallankumousmiesten polven tilalle.

Nimenomaan tuohon aikaan tietoisimmat työläiset tulivat kymmenittäin ja sadoittain mukaan toimintaan ja kasvattivat itsessään sitä vallankumoustaistelussa tarvittavaa karaistuneisuutta, joka yhdessä joukkoihin liittyvien katkeamattomien siteiden kanssa oli ehtona, jota ilman ei olisi voinut tapahtua proletariaatin menestyksellistä vallankumousta Venäjällä. Nimenomaan tämä pitkä illegaalisien työn taival luonnehtii parhaiten ihmistä, joka osallistuessaan jatkuvasti taisteluun ei koskaan irtaantunut joukoista, ei koskaan lähtenyt pois Venäjältä, toimi aina yhdessä työläisten parhaimmiston kanssa ja kykeni siitä huolimatta, että vainotun vallankumousmiehen täytyi pysytellä erillään tavallisesta elämänmenosta, kykeni siitä huolimatta kehittymään ei ainoastaan johtajaksi, josta työläiset pitivät, ei ainoastaan johtajaksi, joka tunsu mitä laajimmin ja parhaiten käytännön, vaan myös tietoisimpien proletaarien järjestäjäksi. Ja kun eräät luulivat — niin luulivat useimmiten vihollisemme tai horjuvat ihmiset — että tämä täydellinen omistautuminen illegaalisien toimintaan, tämä ammattivallankumousmiehen piirre irrottaa hänet joukoista, niin juuri J. M. Sverdlovin esikuvallinen vallankumoustoiminta osoittaa meille, miten perinjuurin erheellinen sellainen luulo on ja että päinvastoin juuri se rajaton uskollisuus vallankumouksen asialle, jota ilmensi monissa vankiloissa ja kaukaisimmilla Siperian karkotuspaikoilla olleiden ihmisten elämä, juuri se on koulinnut tällaisia johtajia,

proletariaattimme parhaimmiston. Ja kun tuo uskollisuus on yhdistynyt kykyyn, taitoon oppia tuntemaan ihmisiä, ohjata organisaatiotyötä, niin juuri se on kehittänytkin suuria organisaattoreita. Illegaalisten kerhojen kautta, maanalaisen vallankumoustoiminnan kautta, illegaalisen puolueen kautta, jota kukaan ei ole olennoinut eikä edustanut niin eheästi kuin J. M. Sverdlov — vain tämän käytännön koulun kautta, vain tätä tietä kulkien hän saattoi nousta ensimmäisen sosialistisen Neuvostotasavallan ensimmäisen miehen luottamustoimeen, ensimmäiseksi kaikista laajojen proletaarijoukkojen organisaattoreista.

Toverit! Kaikille niille, jotka joutuivat, kuten minä jouduin, työskentelemään päivästä toiseen tov. Sverdlovin kanssa, oli erityisen selvää, että yksinomaan tämän miehen erinomaiset järjestäjänlahjat turvasivat meille sen, mistä olemme tähän saakka ylpeilleet ja ylpeilleet täydellä syyllä. Hän huolehti siitä, että meillä oli täysi mahdollisuus suorittaa yksituumaista, tarkoituksenmukaista, todella organisointua työtä, sellaista työtä, joka oli järjestäytyneiden proletaarijoukkojen arvon mukaista ja vastasi proletaarisen vallankumouksen tarpeita — sitä järjestettyä yhteistoimintaa, jonka puuttuessa emme olisi voineet saavuttaa minikäänlaista menestystä, emme olisi kyenneet voittamaan ainoatakaan niistä lukemattomista vaikeuksista emmekä kestävään ainoatakaan niistä kovista koettelemuksista, joita olemme saaneet kestää tähän asti ja joita meidän täytyy kestää nyt.

Siinä kuohuvassa taistelussa, jota on vallankumous, niissä erikoisluontoisissa tehtävissä, joita jokainen vallankumousmies joutuu suorittamaan, kun jo pienenkin kollegion toiminta muuttuu pohdiskeluksi, saa valtavan merkityksen taistelun kulussa ansaittu suuri, ehdottoman kiistämätön moraalinen arvovalta, sellainen arvovalta, joka ei tietenkään ammenna voimaansa abstraktisesta moraalista, vaan vallankumoustaistelijan moraalista, vallankumouksellisten kansanjoukkojen rivien ja rivistöjen moraalista.

Kun me olemme jaksaneet yli vuoden ajan kestää antaumuksellisten vallankumousmiesten suppean piirin osaksi tulleita suunnattomia rasituksia, kun johtavat ryhmät ovat voineet ratkaista niin varmasti, niin nopeasti, niin yksimielisesti mitä vaikeimpia kysymyksiä, on se ollut mahdol-

lista vain siksi, että huomatuilla paikalla heidän keskuudessaan oli sellainen poikkeuksellisen lahjakas organisaattori kuin Jakov Mihailovitsh. Vain hän oli oppinut tuntemaan ihmeteltävän hyvin proletaarisen liikkeen johtohenkilöstön, vain hän oli kyennyt pitkinä taistelun vuosina, joista voin mainita tässä vain hyvin lyhyesti, kehittämään itsessään praktikon mainion vaiston, mainiot järjestäjänlahjat, saavuttamaan sen ehdottomasti kiistämättömän arvovallan, jonka ansiosta Jakov Mihailovitsh hoiti täydellisesti ja aivan yksin Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean laajoja toiminta-aloja, mikä olisi muuten vaatinut kokonaisen ihmisryhmän voimia. Vain hän oli kyennyt saavuttamaan sellaisen aseman, että hyvin monissa suurissa ja tärkeissä organisatorisissa käytännön kysymyksissä hänen sanansa riitti ratkaisemaan asian kerta kaikkiaan, vastaan-sanomattomasti, ilman mitään neuvotteluja, ilman mitään muodollisia äänestyksiä, ja kaikki olivat täysin varmoja siitä, että kysymyksen ratkaisu perustui niin pätevään käytännön tuntemukseen ja niin varmaan järjestäjänvaistoon, että eivät ainoastaan sadat ja tuhannet tietoisimmat työläiset, vaan myös suuret joukot hyväksyvät tuon ratkaisun lopulliseksi.

Historia on jo kauan sitten osoittanut, että suuret vallankumoukset nostavat taistelun kulussa esiin suurmiehiä ja kehittävät sellaisia lahjakkuuksia, joita ei olisi ennen pidetty mahdollisena. Kukaan ei olisi uskonut, että illegaalisen kerhon ja maanalaisen työn koulusta, pienen vainotun puolueen ja Turuhanskin vankilan koulusta saattoi nousta ehdottomasti kiistämättömän arvovallan saavuttanut organisaattori, koko Venäjän Neuvostovallan järjestäjä ja tietojensa puolesta ainutlaatuinen puolueen toiminnan järjestäjä, sen puolueen, joka on luonut nämä Neuvostot ja toteuttanut käytännössä Neuvostovallan, joka suorittaa parhaillaan raskasta, tuskallista, veriuuhreja vaativaa, mutta voittoa kulkuaan kaikkien kansojen luo, maailman kaikkiin maihin.

Me emme pysty milloinkaan korvaamaan henkilöä, joka oli kehittänyt itsessään nämä erinomaiset järjestäjänlahjat, jos korvaamisella ymmärretään mahdollisuutta löytää yksi henkilö, yksi toveri, joka yhdistäisi itsessään sellaiset kyvyt. Ei kukaan Jakov Mihailovitshia läheisesti tuntenut ja hänen työtään jatkuvasti seurannut voi epäillä, että tässä mielessä

Jakov Mihailovitsh oli korvaamaton. Siitä työstä, jota hän suoritti yksin organisoinnin alalla, työntekijäin valitsemiseksi ja asettamiseksi vastuunalaisiin tehtäviin moninaisille eri toimialoille — siitä työstä me selviydymme nyt vain siinä tapauksessa, että asetatte jokaiselle tov. Sverdlovin yksinään hoitamista laajoista toimialoista kokonaisia työntekijäryhmiä, jotka hänen esimerkkiään seuraten kykenisivät pääsemään lähelle sitä, mihin yksi henkilö oli yltänyt.

Mutta proletaarisen vallankumouksen voima on juuri siinä, että sen lähteet ovat syvällä. Me tiedämme, että niiden ihmisten tilalle, jotka ovat antaneet epäröimättä henkensä, uhranneet sen tässä taistelussa, vallankumous nostattaa riveittäin uusia ihmisiä, joilla alkumatkasta on ehkä vähemmän kokemusta, vähemmän tietoja ja valmennus puutteellista, mutta joilla on laajat yhteydet joukkoihin ja jotka kykenevät nostattamaan poismenneiden suurten lahjakkuuksien tilalle uusia ihmisryhmiä jatkamaan heidän työtänsä, kulkemaan heidän tietään ja viemään päätökseen heidän alkamansa asian. Ja tässä mielessä olemme syvästi vakuuttuneita, että proletaarinen vallankumous Venäjällä ja koko maailmassa nostaa jatkuvasti esiin ihmisryhmiä, nostaa esiin monilukuisia proletaarien ja työtätekevien talonpoikien kerroksia, jotka tuovat tullessaan sitä käytännöllistä elämäntuntemusta ja niitä, ellei yksilöllisiä niin kollektiivisia järjestäjänlahjoja, joiden puuttuessa miljoonaiset proletaariarmeijat eivät voi saavuttaa voittoa.

Tov. J. M. Sverdlovin muisto ei tule vain ikuisesti symbolisoimaan vallankumousmiehen uskollisuutta omalle asialleen eikä vain olemaan esimerkkinä siitä, miten pitää yhdistää käytännöllinen harkintakyky, käytännöllinen taitavuus ja kiinteä yhteys joukkoihin taitoon ohjata niitä — se tulee olemaan myös takeena siitä, että yhä laajemmat proletaarijoukot suuntaavat näitä esikuvia seuraten kulkunsa eteenpäin kommunistisen maailmanvallankumouksen täydelliseen voittoon.